

Fitxes de pòquer

Al final tot es redueix... El propòsit central d'aquesta sèrie de conferències és bàsicament parlar de la nostra capacitat per a treballar amb nens d'una manera més efectiva.

I si han anat a altres tallers com aquest, en algun moment de la xerrada, al principi, al mig o al final, l'orador dirà: «Cal millorar l'autoestima dels nens». Com es fa això? Com es fa per a desenvolupar l'autoestima d'un nen?

Doncs bé, jo els proposo una analogia que crec que funciona: perquè un nen desenvolupi la seva autoestima, i per a millorar la seva autoestima, us demanaré que us imagineu que la vostra autoestima són fitxes de pòquer. L'autoestima és bàsicament com les fitxes de pòquer. Si tens una bona autoestima, una autoestima forta, tens moltes fitxes de pòquer. I si tens una autoestima pobre, una autoestima baixa, llavors tens poques fitxes de pòquer. És tan senzill com això.

Ara parlarem de dos nens que van al mateix col·legi que el seu fill. Aquests nens estan en tots els col·legis als quals van els seus fills. Estan en tots els col·legis del país. Un es diu Joe Cool. En Joe Cool té munts i munts de fitxes de pòquer. Com ha aconseguit totes aquestes fitxes? Gràcies a les coses bones que li han succeït. Quan et succeeixen coses bones, guanyes fitxes de pòquer. Ser capità de l'equip de futbol, 10.000 fitxes. Que et triïn rei del ball de graduació, 15.000 fitxes. Que treguin la teva foto al diari per marcar el punt final i guanyar el partit, 12.000 fitxes. Aquest noi té milions i milions de fitxes de pòquer. Déu l'ha beneït amb sort a la seva vida, i se sent molt bé amb ell mateix.

Ara bé, també perds fitxes de pòquer quan et passen coses dolentes. En Joe Cool va al ball de graduació amb la noia més maca del campus, 12.000 fitxes. Arriba la nit del ball, li surt un gra al nas, perd 3.000 fitxes, però segueix guanyant 17.000 fitxes. Continua tenint un avantatge de 17.000 fitxes. I aquest noi va al col·legi cada dia amb cistelles i bosses plenes de fitxes de pòquer.

I assegut al seu costat està el Larry, el noi amb problemes d'aprenentatge. El Larry, el noi amb problemes d'aprenentatge, té solament aquesta quantitat de fitxes. Mai ha tingut més que això. Mai l'han escollit capità de res. No va ser al ball de graduació, mai ha estat en cap equip. Mai ha tret un deu en un examen, no s'ha lluit en un examen d'accés a la universitat. És més, ni tan sols s'ha presentat a la prova. El seu munt de fitxes de pòquer és així de petit.

I ara, amb el moviment per a la inclusió, fem que aquests dos nois vagin plegats al col·legi i que competeixin en els jocs del col·legi. I al meu entendre això no és just. Al meu entendre això no és just.

Hi ha cap jugador de pòquer aquí? Algun jugador de pòquer? Senyor, li importaria pujar al púlpit?

Chris, suposa que et pregunto si et ve de gust jugar al pòquer. I li dic: «Chris, aquest és el tracte, tindràs aquesta quantitat de fitxes, d'acord? Aquí les tens. Jo tindrè totes les fitxes de pòquer que hi ha a l'hemisferi occidental. Diguem que tinc deu milions de fitxes de pòquer. Seré el teu contrincant al pòquer». Quina seria la seva primera resposta? S'animaria a jugar?

Chris:
No ho crec.

Orador:
Bé, la seva primera resposta seria: «No vull jugar». Què penseu que el nen amb problemes d'aprenentatge ens està dient quan diu: «No vull anar al col·legi avui, mama. Per favor, no m'hi obliguis a anar. Em fa mal de panxa, mama. No m'hi obliguis a anar, sisplau, no m'obliguis a anar al col·legi avui»? El que ens està dient és: «No tinc prou fitxes per a entrar en el joc. No tinc prou fitxes. No em facis entrar en el joc».

Però li diem: «Has de jugar. La llei diu que has de jugar, has d'anar al col·legi». De manera que et dic: «Chris, has de jugar al pòquer amb mi. Tu solament pots tenir aquestes poques fitxes, i jo tinc munts i munts de fitxes». Com jugaries, Chris? Faries una jugada conservadora o t'arriscaries?

Chris:
Segurament m'arriscaria.

Orador:
Segurament s'arriscaria. Seria un d'aquests que diuen: «M'ho aposto tot, no m'importa». Això és el que diu el nen amb problemes d'aprenentatge... Això és el que diu el nen amb problemes d'aprenentatge quan diu: «Sí, és clar que puc caminar per l'ampit d'aquesta finestra. Sí, és clar que provaré les drogues. Sí, és clar que puc ficar-me en una banda. És clar, puc fer-ho». En altres paraules: «Seré espontani i faré qualsevol cosa. M'ho apotaré tot. No m'importa, hi apotaré tot el que tinc». I vosaltres? Algun seria conservador? Sí, algunes persones diuen: «Seré conservador. Apostaré solament una fitxa cada vegada». Això és el que el nen amb dificultats d'aprenentatge està dient quan diu: «No, no vull convidar una noia al ball. No m'hi obliguis, mama. No vull participar en el concurs de ciències. No vull anar al campament d'estiu». «Agafaré les fitxes que tinc i m'hi aferraré, no penso deixar-les anar».

I al col·legi deixem que aquests nois juguin a aquest joc l'un contra l'altre. I, al meu entendre, això no és just.

I ets a classe, el primer dia i el professor pregunta: «Qui era el president dels Estats Units durant la guerra civil americana?». I en Joe Cool està aquí assegut i diu: «Crec que era Calvin Coolidge, però no n'estic segur. Però, que dimonis? Tinc deu milions de fitxes de pòquer. Si m'equivoco, solament em costarà cinc». «És Calvin Coolidge?». I el professor diu: «No».

El Larry, el nen amb problemes d'aprenentatge, està contemplant el seu petit munt de fitxes de pòquer. Solament té vint-i-cinc fitxes de pòquer. I pensa: «Crec que la resposta és Abraham Lincoln, però no m'atreveixo a respondre». «No m'atreveixo a respondre, perquè haig de jugar una altra partida a l'esmorzar». «Ahir, a l'hora de l'esmorzar, donaré a la senyora de la cafeteria —ja sabeu, la que porta una petita malla als cabells i un tatuatge...—, donaré a la senyora de la cafeteria un bitllet de vint dòlars i solament em va donar el canvi d'un de deu. I el meu pare em va dir: «No se t'ocorri venir sense aquests deu dòlars que et deu. Ves a veure aquesta senyora i li dius que et va donar malament el canvi». I està pensant: «Això em costarà vint-i-cinc fitxes. Em costarà vint-i-cinc fitxes anar a demanar a aquesta senyora que em retorni els diners. Per això no puc arriscar-me en aquest joc, perquè si perdo aquestes fitxes no en tindrè prou per a jugar la partida que tinc a l'esmorzar». I el professor diu: «La resposta és Abraham Lincoln». I el Larry pensa: «Hauria d'haver-ho dit! Hauria d'haver-ho dit!».

La realitat és que l'autoestima dels nens... El problema de l'autoestima dels nens és simplement que no tenen prou fitxes de pòquer. La solució és donar-los fitxes de pòquer. Com els donem fitxes de pòquer? Com podem enfortir la seva autoestima?

En primer lloc, si ets pare o si ets professor, has de trobar el que Bob Brooks denomina «l'illa de competència». Has de descobrir una cosa que aquest noi faci bé i fer d'això una cosa important. Celebra-ho. Fes que sigui molt important. Si ets mare i l'única cosa que el teu fill sap fer és usar un tornavís, cada dijous, abans que baixi de l'autobús, afluixes tots els cargols de la casa. I quan baixi de l'autobús li dones el tornavís i li dius: «Encarrega-te'n tu, fill, perquè ets el que millor ho fa».

Has de ser un cercatalents, has de descobrir les coses que fa bé. Perquè cada vegada que felicites un nen, cada vegada que li dius: «Ho has fet molt bé», li estàs donant fitxes de pòquer.

Ser pare és molt senzill, ser professor és molt senzill: tot es redueix a això. El teu treball és assegurar-te que cada nen té més fitxes quan se'n va al llit de les que tenia quan es va aixecar al matí. És així de simple! I com t'assegures que tenen fitxes de pòquer? Donant-los tantes com sigui possible.

En segon lloc, cal treure'ls tan poques fitxes com sigui possible. Escolteu-me, pares, perquè els pares som molt bons fent això.

Posem que el Chris és el meu fill i està assegut a taula a l'hora del sopar. Pots posar les mans així, Chris? El Chris està assegut a taula i té solament aquestes poques fitxes de pòquer. Només té aquestes. I estem asseguts a taula i el Chris vessa sense voler la seva llet. I jo li dic: «Saps, Chris? De vegades em poses malalt. Sembla que t'aixequis a les cinc de la matinada i penses: "Què puc fer per fastiguejar el dia al meu pare?". És aquest el teu problema? Ets l'únic en aquesta família que ho fa. De vegades em pregunto per què estàs en aquesta família. Ves a la teva habitació!».

Puja a la seva habitació i la resta de la família és aquí asseguda: «Oh, vaja...». I joestic pensant: «Vaja, he estat molt dur amb el Chris. Realment no estava enfadat amb el Chris, estava enfadat amb la meva secretària. Hauria d'anar i disculpar-me amb ell».

Llavors pujo al pis de dalt i m'assec a la vora del llit, li acaricio els cabells i dic: «Caram, Chris, ho sento, noi. No hauria d'haver-te escridassat així. No hauria d'haver-te cridat així. Ha estat malament, no tornarà a passar». «Ho sento, papa. Ho sento».

Cridar-li davant de tota la família, dir-li que desitjaries que no estigués a la família, dir-li si planeja com fastiguejar-te el dia... Dir-li que bàsicament et posa malalt veure'l quan vens de la feina. Amb això li has llevat cinquanta mil o seixanta mil fitxes de pòquer. Asseure't al seu costat al llit, acariciar-li el cap, dir-li que l'estimes... bah!, això són cinc mil fitxes de pòquer com a molt. Segueix tenint un desavantatge de cinquanta-cinc mil fitxes de pòquer.

No podem fer això als nostres fills. No pots arrabassar-los totes aquestes fitxes de pòquer i no adonar-te que estàs fent que el teu treball com a pare sigui més dur.

I finalment: has de donar-los totes les fitxes que puguis, treure'ls solament les necessàries i has d'estar disposat a enfrontar-te a les persones que li treuen fitxes al teu fill i no li retornen cap.

Els professors treuen fitxes, els conductors d'autobús treuen fitxes, els directors de col·legi treuen fitxes, però la majoria de la gent també dona fitxes. Si treus algunes fitxes a un noi però després li retornes unes quantes, no passa res. Hi ha molta gent a la vida dels vostres fills que exerceixen aquest paper.

Però, en conclusió, si hi ha algú a la vida del teu fill que li està traient fitxes i no li dona cap, estan fent la teva vida més difícil. Quan t'encarregaràs d'això? En això consisteix defensar els drets: en defensar aquells que no poden defensar-se sols. Si ets professor o pare, has d'estar disposat a enfrontar-te amb la gent que li treu fitxes al teu fill i no li retorna cap.

Ets mare: et lleves al matí, li fas torrades. «Vaja, vint mil fitxes». Li prepares la seva roba preferida, una samarreta de Beavis i Butt-Head que a ell li encanta i que tu odies, quinze mil fitxes. Li prepares els llibres a la porta per quan se'n vagi, deu mil fitxes. Escalfes el xarop d'auró... Mare meva, escalfes el xarop, cinc mil fitxes més! Teniu un

desdejuní agradable, li fas un petó i l'acomioades a la porta amb una forta abraçada i un petó i les seves cinquanta mil fitxes noves.

Després puja a l'autobús i el conductor diu: «Vaja, aquí tenim el retardat». Podries haver-te quedat al llit, mare. Podries haver-te quedat al llit, perquè aquest comentari li ha restat seixanta mil fitxes. Seixanta mil fitxes menys en un tres i no res. Podries haver-te quedat al llit, perquè li han llevat totes les fitxes que li havies donat.

Ser pare o ser professor no és tan complicat, és qüestió de fitxes de pòquer. A cap de nosaltres ens agradaria imaginar què succeeix a un noi de divuit o dinou anys que no té prou fitxes per a jugar les partides de la vida. Sabeu quantes fitxes calen per a anar a demanar la teva primera feina? Sabeu quantes fitxes calen per a demanar-li a algú que es casi amb tu? Milers i milers de fitxes.

Una de les raons que molts adults amb problemes d'aprenentatge tinguin problemes a les seves vides és que no tenen prou fitxes de pòquer per a jugar les partides de la vida adulta. I quan no tens prou fitxes, de sobte el suïcidi comença a cobrar sentit, les drogues comencen a cobrar sentit, les bandes comencen a tenir sentit.

El nostre treball és molt senzill: assegurar-nos que cada nen que es creua en el nostre camí, ja siguem pares o professors, que cada nen que es creui en el nostre camí tingui més fitxes quan se'n va al llit que quan s'aixeca al matí. És així de senzill. I espero que aquesta xerrada us hagi servit d'ajuda. Moltes gràcies.